

Література.

1. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Інвестиції в сталій розвиток аграрної сфери економіки. *Підприємництво: інвестиційне забезпечення та економічна безпека*. Монографія. Мелітополь: Аюкс, 2021. С. 5-94.
2. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Розробка інвестиційних проєктів аграрного виробництва: орієнтація на сталій розвиток. *Науковий вісник Таверійського державного агротехнологічного університету: електронне наукове фахове видання*. 2021. Вип. 11, Том 2. URL: <https://doi.org/10.31388/2220-8674-2021-2-20>
3. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М. Системний аналіз інвестицій в енергоефективність національної економіки. *Науковий вісник ТДАТУ*. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. Вип. 11, Том 1. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/tsst/wp-content/uploads/sites/6/naukovyi-visnyk-tdatu-2021-vypusk-11-tom-1.pdf> <https://doi.org/10.31388/2220-8674-2021-1-9>
4. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І. Екологічні інвестиції як пріоритетний напрямок розвитку аграрної сфери економіки. *Науковий вісник ТДАТУ*. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. Вип. 11, Том 1. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/tsst/wp-content/uploads/sites/6/naukovyi-visnyk-tdatu-2021-vypusk-11-tom-1.pdf> <https://doi.org/10.31388/2220-8674-2021-1-12>
5. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І. Інвестиційна привабливість України. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2017. Vol. 3. No. 1. pp. 80-93.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРА В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

**ЖЕЖЕРУН Ю.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ТВСП «ЧННВ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА»**

Концепція фінансової стабільності набула поширення в світі у 1990-х роках після спалаху ряду системних фінансових криз, викликаних глобалізацією та лібералізацією руху капіталу, транснаціоналізацією ринків фінансових послуг та накопиченням дисбалансів. В економічній літературі під забезпеченням фінансової стабільності банківського сектору прийнято розуміти певний дієвий механізм, здатний запобігати виникненню банківських криз та відновлювати банківську діяльність після руйнівного впливу ризиків.

Для вітчизняних банків за останні 10 років найбільш притаманними є кредитний, валютний та ризик капіталу. Про це

свідчать основні показники діяльності банків (рис. 1). Такі ризики виникають через скорочення ресурсної бази банків (відплив іноземних інвестицій та коштів з рахунків клієнтів), зниження обсягів активів, збільшення резервів за кредитними операціями внаслідок зростання частки NPL. Слід зазначити, що стабільність національної валюти залишається ключовим показником, який спонукає клієнта розміщувати свої заощадження на депозитних рахунках. Упродовж 2012-2021 рр. гривня девальвувала на 228,8 % та завдала значних збитків банкам в результаті реалізації валютного ризику. Крім того, на початку 2020 року підвищився операційний ризик, викликаний поширенням пандемії коронавірусу Covid-19. Банки активно почали переходити на дистанційне обслуговування клієнтів та роботу on-line. Різко скоротилась кількість банківських відділень (з 8002 відділень у 2019 р. до 6685 відділень у 2021 р.) та збільшилась кількість терміналів самообслуговування, зросло число розробок та пришвидшилось впровадження цифрових дистанційних технологій (мобільні додатки, мобільний еквайринг, технології віддаленої ідентифікації клієнтів). Безконтактні розрахунки із використанням карток збільшились на 38 %, із використанням NFC-гаджетів – на 16 %.

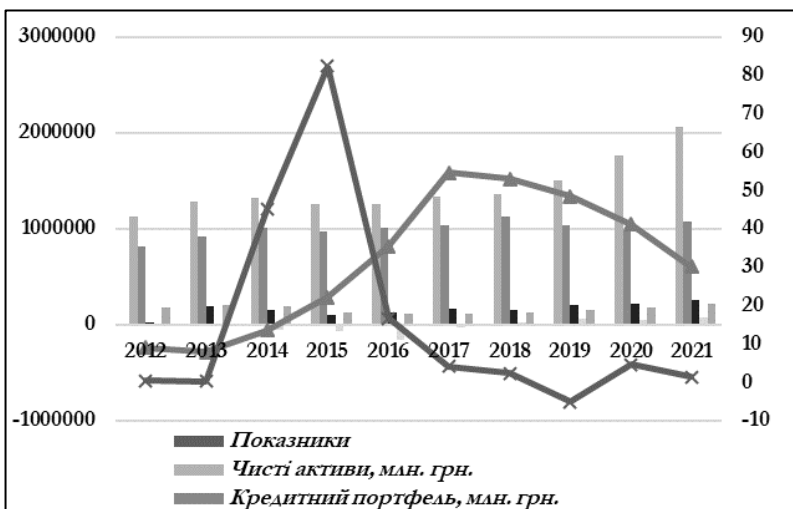

Рис. 1. Динаміка основних показників діяльності банків у 2012-2021 рр.

Джерело: складено авторами на основі [3]

Інтеграція банків та ФінТех призвела до появи цифрових банків (віртуальних, необанків). В Україні наразі успішно функціонують такі цифрові банки (необанки) без фізичних відділень та діють на підставі ліцензій традиційних банків, як: Monobank, НЕОBANK, O. Bank, Sportbank, Izibank, Todobank, Банк Власний Рахунок. На відміну від Великої Британії в українському законодавстві не передбачені «обмежені» ліцензії банків, тобто відкривати та вести клієнтські рахунки можуть виключно банки [2].

Регулятори відіграють провідну роль у забезпеченні фінансової стабільності банківського сектору. Інновації у наглядових та регуляторних технологіях – запорука сталого розвитку фінансового ринку, вони дозволяють фінансовим установам і регуляторам постійно удосконалювати чинні процеси, розширювати коло клієнтів/піднаглядних суб'єктів, виявляти та попереджувати потенційні ризики в діяльності фінансового сектору. Зокрема, впровадження СупТех, співпраця регулятора з піднаглядними суб'єктами і РегТех-компаніями одна із цілей Національного банку України (НБУ), задекларованих в Стратегії розвитку фінансового сектору до 2025 року, Стратегії розвитку ФінТеху в Україні до 2025 року та Стратегії НБУ до 2025 року [1].

Отже, глобалізація банківської діяльності з одного боку та негативний вплив ризиків з іншого підвищили роль та значення забезпечення фінансової стабільності банківського сектора як одного з драйверів розвитку вітчизняної економіки. Ризики, які виникають в банківській діяльності мають негативний вплив на прибутковість, капіталізацію, кредитну та операційну діяльність. Загалом, упродовж 2012-2021 рр. банківський сектор зміг підтримати власну фінансову стабільність, в т. ч. завдяки втручанню НБУ, який забезпечив позитивну макрофінансову ситуацію з низькою інфляцією, високими резервами і стабільним валютним ринком.

Забезпечення фінансової стабільності для всіх учасників ринку банківських послуг означає створення умов для їх безперервного функціонування, що може бути здійснено за рахунок цифрових трансформацій. Активно запроваджуються цифрові технології, які дають змогу банкам обслуговувати клієнтів дистанційно без відвідування відділення, зокрема: мобільні додатки, мобільний еквайринг, технології віддаленої ідентифікації клієнтів.

Література.

1. Впровадження СупТех та РегТех. НБУ.
URL: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/suptech-regtech> (дата звернення: 02.06.2022).

2. Жежерун Ю.В. Сучасні тренди формування інклюзивного фінансового сектору. *Трансформація забезпечення фінансової стабільності фінансового сектору національної економіки для сприяння сталому розвитку: методологічний аспект*: монографія / авт. кол.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.Я. Кузнецової, д-ра екон. наук, доц. М.Е. Хуторної. Львів: Університет банківської справи, 2021. С. 392-424.

3. Наглядова статистика. НБУ.
URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 02.06.2022).

КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

***ЗЕЛЕНА М.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
РУДЧУК Р.С., ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

В Україні та за кордоном, часто постають проблеми ефективного управління персоналом. На даний час, існує велика кількість методів та підходів до управління персоналом, але разом з тим і щодня виникає ще більше проблем які пов'язані з різними факторами, які впливають на ефективність праці персоналу. Багато вчених, які досліджували управління персоналом та менеджмент, внесли значний вклад в історію їх розвитку, серед них: Е. Мейо, Д. Мак-Грегор, Ф. Тейлор, Ф. Герцберг, К. Арджіріс, А. Маслоу, Р. Блейк, Дж. Мутон та багато інших дослідників. За допомогою результатів їх експериментів, було з'ясовано безліч цікавих фактів, які пізніше ставали основою нових підходів до управління персоналом та допомагали в його розвитку [1].

Впродовж всієї історії розвитку людини постійно створювалось та удосконалювалось поняття управління персоналом, воно мало різні тенденції та підходи які з часом постійно удосконалювались, проте як кажуть «ніщо не вічне» і це також стосується процесу управління персоналу, з часом людство розвивалось у всіх аспектах та колишні підходи ставили під критику по різним причинам зокрема через те що не давали ефективного результату.

Варто зазначити, що в управлінні персоналом виділяється два полярних підходи – технократичний та гуманістичний [2].